

**ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ Ը**

1968 ԹՎԱԿԱՆԻ ԱՊՐԻԼԻ 22-ԻՆ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ՝ ՏԻԵԶԵՐԱԳՆԱՑՆԵՐԻՆ ՓՐԿԵԼՈՒ, ՏԻԵԶԵՐԱԳՆԱՑՆԵՐԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ԵՎ ՏԻԵԶԵՐԱԿԱՆ ՏԱՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՁԱԿՎԱԾ ՕԲՅԵԿՏՆԵՐԻ ՎԵՐԱԴԱՐՁԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՒՄ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան

28 հոկտեմբերի 2014թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Գ. Հարությունյանի (նախագահող), Կ. Բալայանի, Ֆ. Թոխյանի, Ա. Թունյանի, Ա. Խաչատրյանի, Վ. Հովհաննիսյանի (զեկուցող), Հ. Նազարյանի, Ա. Պետրոսյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝ Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցիչ՝ Հայաստանի Հանրապետության տրանսպորտի եւ կապի նախարարի տեղակալ Ա. Առաքելյանի,

համաձայն Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետի, 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 25, 38 եւ 72-րդ հոդվածների,

դրնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «1968 թվականի ապրիլի 22-ին ստորագրված՝ Տիեզերագնացներին փրկելու, տիեզերագնացների վերադարձի եւ տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների վերադարձի մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունների՝ Հայաստանի

Հանրապետության Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Գործի քննության առիթ է հանդիսացել Հանրապետության Նախագահի՝ 24 սեպտեմբերի 2014թ. ՀՀ սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումը:

Ուսումնասիրելով դիմումը, գործով զեկուցողի գրավոր հաղորդումը, Հանրապետության Նախագահի պաշտոնական ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը, հետազոտելով համաձայնագիրը եւ գործում առկա մյուս փաստաթղթերը, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց**.

Տիեզերագնացներին փրկելու, տիեզերագնացների վերադարձի եւ տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների վերադարձի մասին համաձայնագիրն ընդունվել է Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր ասամբլեայի կողմից՝ 1967 թվականի դեկտեմբերի 19-ին եւ ստորագրման համար բացվել է Լոնդոն, Մոսկվա եւ Վաշինգտոն քաղաքներում՝ 1968 թվականի ապրիլի 22-ին:

Համաձայնագրի նպատակն է խթանել միջազգային համագործակցությունը տիեզերական տարածության խաղաղ հետազոտման ու օգտագործման ոլորտում, ցուցաբերել ցանկացած հնարավոր աջակցություն տիեզերագնացներին՝ պատահարի, աղետի կամ արտակարգ վայրէջքի դեպքում, ու ապահովել տիեզերագնացների շուտափույթ եւ ապահով վերադարձը, ինչպես նաեւ տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների վերադարձը:

Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունն ստանձնում է, մասնավորապես, հետեւյալ պարտավորությունները.

- տեղեկություն ստանալու կամ պարզելու դեպքում, որ տիեզերանավի անձնակազմը վթարի է ենթարկվել կամ բախվել է աղետային իրավիճակի կամ արտակարգ կամ չնախատեսված վայրէջք է կատարել իր իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում կամ միջազգային ջրերում կամ որեւէ պետության իրավագործության ներքո չգտնվող ցանկացած այլ վայրում, անհապաղ՝ ա) տեղեկացնել տիեզերք արձակող մարմնին կամ, եթե չի կարող պարզել, թե ով է

տիեզերք արձակող մարմինը, եւ անհապաղ կապ հաստատել նրա հետ, իր տնօրինման տակ գտնվող կապի բոլոր համապատասխան միջոցներով հրապարակային հայտարարություն անել. բ) տեղեկացնել Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին,

- այն դեպքում, երբ պատահարի, աղետի, արտակարգ կամ չնախատեսված վայրէջքի հետեւանքով տիեզերանավի անձնակազմը վայրէջք է կատարում ՀՀ իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում, անհապաղ ձեռնարկել բոլոր հնարավոր քայլերը նրանց փրկելու համար՝ այդ մասին տեղեկացնելով տիեզերք արձակող մարմնին, ինչպես նաեւ Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին,

- տեղեկություն ստանալու կամ պարզելու դեպքում, որ տիեզերանավի անձնակազմը վայրէջք է կատարել միջազգային ջրերում կամ որեւէ պետության իրավագործության ներքո չգտնվող ցանկացած այլ վայրում, անհրաժեշտության եւ համապատասխան հնարավորության դեպքում աջակցություն ցուցաբերել այդ անձնակազմի համար որոնողական եւ փրկարարական աշխատանքներում՝ նրանց անհապաղ փրկելն ապահովելու համար՝ ձեռնարկած քայլերի եւ դրանց արդյունքների մասին տեղեկացնելով տիեզերք արձակող մարմնին, ինչպես նաեւ Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին,

- անվտանգ եւ անհապաղ տիեզերք արձակող մարմնի ներկայացուցիչներին վերադարձնել տիեզերանավի անձնակազմի անդամներին՝ եթե վթարի, աղետի, արտակարգ կամ չնախատեսված վայրէջքի հետեւանքով տիեզերանավի անձնակազմը վայրէջք է կատարում ՀՀ իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում կամ ՀՀ կողմից հայտնաբերվում է միջազգային ջրերում կամ որեւէ պետության իրավագործության ներքո չգտնվող ցանկացած այլ վայրում,

- տեղեկություն ստանալու կամ պարզելու դեպքում, որ որեւէ տիեզերական օբյեկտ կամ դրա բաղկացուցիչ մաս վերադարձել է Երկիր՝ ՀՀ իրավագործության ներքո գտնվող տարածք կամ միջազգային ջրեր կամ որեւէ պետության իրավագործության ներքո չգտնվող ցանկացած այլ վայր, այդ մասին տեղեկացնել

տիեզերք արձակող մարմնին եւ Միավորված ազգերի կազմակերպության Գլխավոր քարտուղարին,

- տիեզերք արձակող մարմնի պահանջով եւ համապատասխան խնդրանքի առկայության դեպքում այդ մարմնի աջակցությամբ ձեռնարկել այնպիսի քայլեր, որոնք կհամարի նպատակահարմար՝ օբյեկտը կամ դրա բաղկացուցիչ մասը վերադարձնելու համար այն դեպքում, երբ օբյեկտը կամ դրա բաղկացուցիչ մասը հայտնաբերվում է ՀՀ իրավագործության ներքո գտնվող տարածքում:

ՀՀ սահմանադրական դատարանն արձանագրում է, որ քննության առնվող Համաձայնագրով ստանձնված պարտավորությունները, որոնք ուղղված են տիեզերական տարածության խաղաղ հետազոտման ու օգտագործման ոլորտում պետությունների համագործակցության կազմակերպմանը, համահունչ են ՀՀ Սահմանադրության 9-րդ հոդվածի պահանջներին: Ըստ այդ հոդվածի՝ Հայաստանի Հանրապետության արտաքին քաղաքականությունն իրականացվում է միջազգային իրավունքի սկզբունքներին եւ նորմերին համապատասխան, որոնց կարելուք բաղադրատարրերից է նաեւ պետությունների համագործակցության սկզբունքը:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից եւ ղեկավարվելով Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 100-րդ հոդվածի 2-րդ կետով, 102-րդ հոդվածի առաջին եւ չորրորդ մասերով, «Սահմանադրական դատարանի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 63, 64 եւ 72-րդ հոդվածներով, Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանը Ո Ր Ո Շ Ե Ց.

1. 1968 թվականի ապրիլի 22-ին ստորագրված՝ Տիեզերագնացներին փրկելու, տիեզերագնացների վերադարձի եւ տիեզերական տարածություն արձակված օբյեկտների վերադարձի մասին համաձայնագրում ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը:

2. Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 102-րդ հոդվածի երկրորդ մասի համաձայն սույն որոշումը վերջնական է եւ ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ

Գ. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

28 հոկտեմբերի 2014 թվականի
ՍԴՈ-1169